

MAHALLA HUQUQ-TARTIBOT MASKANLARIDA XIZMAT OLIB BORUVCHI XODIMLARNING O'ZARO HAMKORLIGI: VAZIFALAR TAQSIMOTI VA MAS'ULIYAT

Xidirov Furqat Shukurullaevich

Malaka oshirish instituti maxsus-kasbiy fanlar kafedrasida dotsenti,
podpolkovnik

<https://doi.org/10.5281/zenodo.17211964>

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 20- sentabr 2025 yil
Ma'qullandi: 23- sentabr 2025 yil
Nashr qilindi: 25- sentabr 2025 yil

KEYWORDS

*mahalla huquq-tartibot
maskanlari, xizmatlararo
hamkorlik, vakolatlar
taqsimoti, jamoat xavfsizligi,
profilaktika, axborot
almashinuvi, muvofiqlashtirish,
huquqiy tartibot.*

ABSTRACT

Ushbu maqolada mahalla huquq-tartibot maskanlarida xizmat olib boruvchi turli ichki ishlar organlari vakillarining o'zaro hamkorligi, ularning vazifalari taqsimoti va mas'uliyat chegaralari tahlil qilingan. Xizmatlararo hamkorlikning tashkiliy va funksional asoslari, amaliy tajriba va mavjud muammolar ko'rib chiqilib, ularni bartaraf etishga qaratilgan takliflar ishlab chiqilgan. Tadqiqot maskanlar faoliyatining samaradorligini oshirishda xizmatlararo integratsiyaning huquqiy, tashkiliy va axborotiy jihatlarini mustahkamlash zarurligini asoslaydi.

O'zbekiston Respublikasida ichki ishlar organlari tizimida so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan islohotlar huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish va jamoat xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan yangi mexanizmlarni shakllantirishni taqozo qilmoqda. Xususan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 3-yanvarda qabul qilingan "2025-yilda respublika mahallalarida xavfsiz muhitni yaratish va huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish tizimi samaradorligini yanada oshirish bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-1-sonli qaroriga asosan joriy etilgan mahalla huquq-tartibot maskanlari tizimi huquqni muhofaza qiluvchi organlar faoliyatini hududiy darajada muvofiqlashtirish va birlashtirishda muhim o'rin tutmoqda. Ushbu maskanlar jamoat tartibini saqlash, jinoyatchilikka qarshi kurashish va fuqarolarning huquqiy himoyasini ta'minlashda birlamchi bo'g'in sifatida xizmat qilmoqda.

Maskanlar tarkibida turli xizmat yo'nalishlari — profilaktika inspektorlari, yo'l harakati xavfsizligi (YPX) xodimlari, patrul-post (PPX) xizmatlari, probatsiya inspektorlari hamda tezkor-qidiruv xizmati vakillari faoliyat yuritadi. Bunday murakkab tuzilmada har bir xizmatning o'z funksional vazifalari, vakolatlari va mas'uliyat chegarasi mavjud bo'lib, ularning samarali ishlashi aynan o'zaro hamkorlik darajasiga bog'liqdir.

Aynan xizmatlararo hamkorlikning kuchliligi maskan faoliyatining muvaffaqiyatini belgilaydi. Bu hamkorlik orqali jinoyatga moyil shaxslar haqida tezkor ma'lumot almashiladi, muvofiqlashtirilgan reydlar o'tkaziladi va hududdagi huquqbuzarlik xavfini kamaytirishga erishiladi. Biroq amaliyotda turli xizmatlar o'rtasida funksional ziddiyatlar, vakolatlarining chalkashligi, yuklamaning nomutanosib taqsimlanishi kabi muammolar ham uchrab turadi.

Mazkur maqolada aynan maskanlar tarkibida xizmat olib boruvchi xodimlarning o'zaro hamkorlik mexanizmlari, vazifalar taqsimoti va mas'uliyat chegaralari tahlil qilinadi. Shu orqali faoliyatdagi mavjud muammolarni aniqlash va ularni bartaraf etishga oid takliflar ishlab chiqish ko'zda tutiladi.

Mahalla huquq-tartibot maskanlari O'zbekiston Respublikasida huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish, jinoyatchilikka qarshi kurashish va jamoat xavfsizligini ta'minlashda muhim o'rin tutuvchi hududiy birlik hisoblanadi. Ular ichki ishlar organlarining eng quyi bo'g'inlari sifatida mahallalarda faoliyat olib boradi va aholiga eng yaqin profilaktik tuzilma bo'lishi bilan ajralib turadi. Ushbu maskanlarning faoliyati O'zbekiston Respublikasining 2016-yil

16-sentyabrdagi "Ichki ishlar organlari to'g'risida"gi O'RQ-407-son Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 3-yanvarda qabul qilingan "2025-yilda respublika mahallalarida xavfsiz muhitni yaratish va huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish tizimi samaradorligini yanada oshirish bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-1-sonli qarori va O'zbekiston Respublikasi IIVning 2025-yil 15-fevraldagi "Mahalla huquq-tartibot maskanlari faoliyati samaradorligini yanada oshirish to'g'risida"gi 84-sonli buyrug'i asosida tashkil etilgan.

Mazkur me'yoriy hujjatlarda maskanlar jamoat tartibini saqlash, huquqbuzarliklarning oldini olish va fuqarolarning xavfsizligini ta'minlash bo'yicha bevosita amaliy chora-tadbirlarni qo'llovchi tuzilma sifatida belgilangan. Maskanlar asosan jinoyatchilik darajasi yuqori, kriminogen vaziyati murakkab bo'lgan mahallalarda tashkil etiladi va faoliyati joylardagi aholining zichligi, jinoiy holat va infratuzilma imkoniyatlariga qarab belgilanadi.

Tashkiliy jihatdan maskanlar quyidagi xizmat yo'nalishlari vakillaridan iborat bo'ladi:

1. profilaktika katta va kichik inspektorlari – hududda huquqbuzarliklarning oldini olish, aholi bilan tushuntirish ishlari olib borish, ijtimoiy xavfli shaxslar ustidan nazorat o'rnatish vazifasini bajaradi;
2. patrul-post (PPX) xizmati inspektori – jamoat joylarida doimiy patrullik olib boradi, jamoat tartibi buzilishining oldini oladi;
3. yo'l patrul xizmati (YPX) xodimi – maskanga biriktirilgan ko'chalarda harakat xavfsizligini ta'minlaydi, qoidabuzarliklarning oldini oladi;
4. probatsiya xizmati inspektori – jazoni ijro etishdan ozod etilgan shaxslar bilan ishlaydi, ularni ijtimoiy rehabilitatsiya qiladi;
5. tezkor-qidiruv xodimi – jinoyatga moyil shaxslar bo'yicha ma'lumot yig'adi, tezkor kuzatuv olib boradi;
6. xotin-qizlar masalalari bo'yicha inspektor – ayollar va voyaga yetmaganlar bilan ishlashga ixtisoslashgan faoliyatni olib boradi¹.

Maskan faoliyatiga rahbarlikni profilaktika bosh inspektori amalga oshiradi. U xizmatlararo hamkorlikni muvofiqlashtiradi, maskan faoliyati samaradorligi yuzasidan tegishli hisobotlar tayyorlaydi va mavjud muammolarni hal qilishda tashkiliy boshqaruvni olib boradi².

Shuningdek, maskanlar ichki ishlar organlari bilan bir qatorda, mahalla fuqarolar yig'inlari, ta'lim muassasalari, fuqarolik jamiyati institutlari va boshqa davlat organlari bilan

¹ O'zbekiston Respublikasi IIVning 2025-yil 15-fevraldagi "Mahalla huquq-tartibot maskanlari faoliyati samaradorligini yanada oshirish to'g'risida"gi 84-sonli buyrug'i

² O'zbekiston Respublikasi IIVning 2025-yil 15-fevraldagi "Mahalla huquq-tartibot maskanlari faoliyati samaradorligini yanada oshirish to'g'risida"gi 84-sonli buyrug'i

ham o'zaro hamkorlikda ishlaydi. Ular maskan hududida joylashgan bo'sh turgan binolarda yoki maxsus barpo etilgan inshootlarda faoliyat yuritadi. Ularning moddiy-texnik ta'minoti va infratuzilmasi mahalliy byudjet hamda IIVning byudjetdan tashqari mablag'lari hisobidan moliyalashtiriladi³.

Mahalla huquq-tartibot maskanlarida xizmat olib borayotgan har bir xodim o'zining funksional vazifalari doirasida aniq belgilangan vakolatlarga ega bo'lib, bu vakolatlar hamkorlikda olib boriladigan faoliyatda o'zaro bog'liqlikda va muvofiqlikda amalga oshiriladi. Shunga ko'ra, maskanlar tarkibidagi har bir xizmat xodimining mas'uliyat sohasi huquqiy jihatdan belgilab qo'yilgan bo'lishi lozim. Aks holda, vakolatlar chalkashuvi yoki ortiqcha yuklama sababli xizmatlararo ziddiyatlar, noto'g'ri qarorlar va huquqbuzarliklar yuzaga kelishi mumkin.

Vakolatlar chegarasini belgilashda "funktional taqsimlash" tamoyiliga asoslaniladi. Bu tamoyilga ko'ra, profilaktika inspektori jinoyatga moyil shaxslarni aniqlash va nazorat ostida saqlash, YPX inspektori yo'l harakati xavfsizligini ta'minlash, probatsiya xodimi ijtimoiy nazoratdagi shaxslar bilan ishlash uchun javobgardir. Biroq real hayotda bu vazifalar ko'p hollarda bir-biriga tutashgan bo'ladi. Masalan, sud hukmi bilan jazodan ozod etilgan va yo'l harakati qoidalarini buzgan shaxslar bilan kim ishlashi kerak degan masala ko'ndalang qo'yiladi. Bunday hollarda xizmatlar o'rtasida mas'uliyatli muvofiqlashtirish va aniq chegara belgilanmasligi muammolar keltirib chiqaradi⁴.

Shu sababli maskanlarda xizmat olib borayotgan barcha xodimlarning mas'uliyati "tartibga solingan hamkorlik" shaklida yo'lga qo'yilishi lozim. Bu degani, xizmatlar o'rtasida vakolatlar bo'yicha rasmiy yo'riqnoma, ichki nizomlar va operativ topshiriqlarning aniqligi ta'minlanishi kerak. Masalan, profilaktika bosh inspektori xizmatlar o'rtasidagi faoliyatni muvofiqlashtirib, har bir xodimning kunlik vazifalari va hisobot berish tartibini belgilab beradi⁵.

Mas'uliyat chegarasining belgilanishi nafaqat ichki nizolarni bartaraf etadi, balki xizmatlarning hisobdorligini oshiradi. Har bir xodim faqat o'z vakolatlari doirasida harakat qilsa, natijaviylikka erishish osonlashadi. Shu bilan birga, maskan faoliyatining natijalari monitoring qilinayotganda ham mas'uliyat kimga tegishli ekani aniq bo'ladi.

Ayni paytda xizmatlararo mas'uliyatlarni muvofiqlashtirishning kuchsizligi – ya'ni kim nimaga javobgar ekani to'liq aniq bo'lmagani – amaliyotda eng ko'p uchraydigan muammolardan biri hisoblanadi. Buni bartaraf etish uchun xizmatlararo vazifalarning aniq chegarasini belgilash, umumiy xizmat hujjatlari muvofiqlikni kuchaytirish lozim⁶.

Mahalla huquq-tartibot maskanlari tomonidan joylarda huquqbuzarliklarning oldini olish, jinoyatga moyil shaxslar bilan ishlash, jamoat tartibini saqlash va aholining xavfsizligini ta'minlash borasida muhim amaliy tajribalar to'plangan. Ayni vaqtda mazkur tuzilmalar ko'plab

³ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 3-yanvarda qabul qilingan "2025-yilda respublika mahallalarida xavfsiz muhitni yaratish va huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish tizimi samaradorligini yanada oshirish bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-1-sonli qarori

⁴ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 3-yanvarda qabul qilingan "2025-yilda respublika mahallalarida xavfsiz muhitni yaratish va huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish tizimi samaradorligini yanada oshirish bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-1-sonli qarori

⁵ O'zbekiston Respublikasi IIVning 2025-yil 15-fevraldagi "Mahalla huquq-tartibot maskanlari faoliyati samaradorligini yanada oshirish to'g'risida"gi 84-sonli buyrug'i

⁶ Sadullayev, Timur Shavkatovich. "Jamoat xavfsizligini ta'minlashda milliy gvardiya bo'linmalari hamda ichki ishlar organlari o'zaro hamkorligining ayrim jihatlari" *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, vol. 2, no. 2, 2022, pp. 287-298.

ijobiy natijalarga erishayotgan bo'lsa-da, ularning faoliyatida qator tashkilotchilik, muvofiqlashtirish va huquqiy jihatdan yechimini kutayotgan muammolar ham mavjud.

Amaliy kuzatuvlar shuni ko'rsatadiki, maskanlar faoliyati natijasida ayrim hududlarda jinoyatchilik ko'rsatkichlari kamaygan, profilaktik hisobdagi shaxslar bilan olib borilayotgan ishlar samaradorligi oshgan. Shuningdek, "qonunbuzarlikka nisbatan murosasizlik" tamoyili asosida o'tkazilayotgan reydlar, targ'ibot tadbirlari va qo'shma nazorat tadbirlari o'z natijasini bermoqda⁷. Biroq bu jarayonda xizmatlararo integratsiya darajasining har doim ham yetarli bo'lmasligi samaradorlikka salbiy ta'sir ko'rsatmoqda.

Birinchiidan, xizmatlararo axborot almashinuvi sust. Ko'plab maskanlarda xizmatlar o'rtasida tezkor ma'lumotlar almashinuvi tizimi yo'lga qo'yilmagan yoki qo'lda yuritiladi. Bu esa huquqbuzarlikka moyil shaxslar bo'yicha ma'lumotlar kechikib uzatilishiga sabab bo'ladi⁸.

Ikkinchiidan, vakolatlar chalkashuvi va ortiqcha yuklamaning mavjudligi. Profilaktika inspektorlari ko'pincha boshqa xizmatlarga tegishli vazifalarni ham bajarishga majbur bo'lmoqda, bu esa ularning asosiy funksiyalariga e'tiborni kamaytiradi⁹.

Uchinchiidan, moddiy-texnik ta'minotdagi tafovutlar. Ayrim maskanlar yaxshi jihozlangan bo'lsa, boshqalari minimal infratuzilmaga ega. Natijada xizmat xodimlari birgalikda faoliyat olib borishda qiyinchiliklarga duch kelmoqda¹⁰.

To'rtinchiidan, o'zaro ishonch va hisobdorlikning yetarlicha shakllanmaganligi. Xizmatlararo munosabatlarda ayrim hollarda mas'uliyatsizlik kayfiyati kuzatiladi. Bu esa maskanlar faoliyati samaradorligiga jiddiy putur yetkazadi.

Beshinchiidan, muvofiqlashtiruvchi boshqaruvning zaifligi. Profilaktika bosh inspektorining xizmatlar faoliyatini muvofiqlashtirishdagi vakolat va imkoniyatlari ayrim hollarda huquqiy jihatdan noaniq bo'lib qolmoqda. Bu esa xodimlar o'rtasida boshqaruv intizomini susaytiradi¹¹.

Shuningdek, mavjud amaliy holatlarning tahlili shuni ko'rsatadiki, maskanlar faoliyatida ijtimoiy xavfli holatlarga nisbatan tahliliy va monitoring yondashuvi yetarli darajada yo'lga qo'yilmagan. Hududiy kriminogen vaziyatni baholash, jinoyatga moyil muhitni aniqlash va unga qarshi oldindan choralar ko'rish imkoniyatlari xizmatlararo rejalarda yetarlicha aks ettirilmagan¹².

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, maskanlar faoliyatida mavjud ijobiy tajribalar bilan bir qatorda tizimli muammolar ham mavjud bo'lib, ular hal qilinmasa, xizmatlararo hamkorlik

⁷ O'zbekiston Respublikasi IIVning 2025-yil 15-fevraldagi "Mahalla huquq-tartibot maskanlari faoliyati samaradorligini yanada oshirish to'g'risida"gi 84-sonli buyrug'i

⁸ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 3-yanvarda qabul qilingan "2025-yilda respublika mahallalarida xavfsiz muhitni yaratish va huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish tizimi samaradorligini yanada oshirish bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-1-sonli qarori

⁹ O'zbekiston Respublikasi IIVning 2025-yil 15-fevraldagi "Mahalla huquq-tartibot maskanlari faoliyati samaradorligini yanada oshirish to'g'risida"gi 84-sonli buyrug'i

¹⁰ Sadullayev, Timur Shavkatovich. "Jamoat xavfsizligini ta'minlashda milliy gvardiya bo'linmalari hamda ichki ishlar organlari o'zaro hamkorligining ayrim jihatlari" *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, vol. 2, no. 2, 2022, pp. 287-298.

¹¹ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 3-yanvarda qabul qilingan "2025-yilda respublika mahallalarida xavfsiz muhitni yaratish va huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish tizimi samaradorligini yanada oshirish bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-1-sonli qarori

¹² Farrux G'Aniyev, Gulardon Ganiyeva, and Nozima Boymuradova. "Biriktirilgan xududda kriminogen vaziyatni tahlil qilishning asosiy yo'nalishlari" *Central Asian Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies*, vol. 1, no. 16, 2024, pp. 112-114.

to'laqonli natija bermaydi. Ayniqsa, xizmatlararo o'zaro ishonch, aniq vakolat chegaralari va axborot oqimining muvofiqlashtirilganligi maskanlarning huquq-tartibotni saqlashdagi roli samaradorligini belgilovchi omillar sirasiga kiradi.

Yuqoridagilardan ko'rinib turibdiki, mahalla huquq-tartibot maskanlarida turli xizmatlar o'rtasida samarali hamkorlikni ta'minlash, huquqbuzarliklarning oldini olish bo'yicha chora-tadbirlarni muvofiqlashtirish va umumiy jamoat xavfsizligini ta'minlashda faoliyatni tizimli asosda takomillashtirish zarurati kundan kunga ortib bormoqda. Quyida keltiriladigan takliflar aynan amaliyotda kuzatilgan muammolarni bartaraf etishga yo'naltirilgan bo'lib, xizmatlararo hamkorlikni institutsional va tashkiliy jihatdan mustahkamlashni ko'zda tutadi:

1. Xizmatlararo mas'uliyatlar chegarasini ishlab chiqish. Har bir xizmat vakilining aniq vazifalari, chegara vakolatlari va hisobdorlik mexanizmlarini o'z ichiga olgan chegara asosida kundalik faoliyatni tashkil qilish zarur. Bu orqali xizmatlararo ziddiyatlar, ortiqcha yuklama va vakolatlar chalkashuvi oldi olinadi;

2. Raqamli axborot almashinuvi tizimini joriy etish. Maskanlar doirasida xizmatlararo tezkor axborot almashinuvi, birgalikda hisobot shakllarini yuritish va umumiy ma'lumotlar bazasidan foydalanishni ta'minlovchi zamonaviy dasturiy platformani joriy etish lozim. Bu xizmatlar o'rtasida real vaqtda monitoring imkonini beradi;

3. Muvofiqlashtiruvchi boshqaruv vakolatlarini qonuniy mustahkamlash. Profilaktika bosh inspektorining xizmatlar faoliyatini muvofiqlashtirishdagi vakolatlarini aniq belgilab beruvchi normativ-huquqiy asoslarni ishlab chiqish zarur. Shu orqali boshqaruv intizomi va xizmatlararo mas'uliyat kuchaytiriladi;

4. Xizmatlararo o'quv va malaka oshirish dasturlarini ishlab chiqish. Har bir xizmat vakili boshqa xizmatlarning faoliyat sohasi, chegarasi va uslublarini yaxshi bilishi uchun umumiy o'quv dasturlarini ishlab chiqish va amalga oshirish foydalidir. Bunda simulyatsion mashg'ulotlar, senariyli amaliy darslar samarali bo'ladi¹³.

5. Ijtimoiy sheriklik asosida mahalliy institutlar bilan hamkorlikni kuchaytirish. Mahalla fuqarolar yig'ini, xotin-qizlar qo'mitasi, ta'lim va sog'liqni saqlash muassasalari, profilaktika kengashlari bilan birgalikda muvofiqlashtirilgan faoliyat olib borish xizmatlararo integratsiyani mahalliy darajada mustahkamlaydi¹⁴.

6. Monitoring va baholash tizimini joriy etish. Har bir xizmat faoliyatining maskan miqyosidagi o'ziga xos ko'rsatkichlari asosida natijadorlikni baholash tizimi ishlab chiqilishi zarur. Bu tizim orqali xizmatlararo hamkorlikda samaradorlik, o'zaro yondashuvlar va muvofiqlik baholanadi.

Ushbu takliflar asosida maskanlardagi xizmatlararo hamkorlik kuchayadi, faoliyatda natijaviylik va sifat oshadi. Ayniqsa, raqamli axborot almashinuvi va aniq vakolatlar chegarasi bilan ishlash tizimi maskanlarni yanada funksional tuzilma sifatida shakllantirishga xizmat qiladi.

¹³ Farrux G'Aniyev, Gulandon Ganiyeva, and Nozima Boymuradova. "Biriktirilgan xududda kriminogen vaziyatni tahlil qilishning asosiy yo'nalishlari" Central Asian Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies, vol. 1, no. 16, 2024, pp. 112-114. doi:10.5281/zenodo.14245381

¹⁴ Norboyeva Elnura Farxod Qizi, and G'aniyev Farrux Taxirjanovich. "Mahalla huquq-tartibot maskanida boshqa davlat organlari xodimlari bilan huquqbuzarliklar profilaktikasini muvofiqlashtirish faoliyati ahamiyati va o'ziga xos xususiyatlari" Central Asian Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies, vol. 2, no. 1, 2025, pp. 109-113.

Mahalla huquq-tartibot maskanlari zamonaviy huquqbuzarliklar profilaktikasi tizimida muhim o'rin egallaydi. Xizmatlararo muvofiqlashtirilgan hamkorlik maskanlar samaradorligini belgilovchi asosiy omildir. Tahlillar shuni ko'rsatmoqdaki, aniq vakolatlar, axborot almashinuvi, boshqaruv intizomi va ijtimoiy sheriklik kuchli bo'lsa, maskanlar o'z funksiyasini to'liq ado etadi. Shu bois xizmatlararo hamkorlikni tashkil etish va takomillashtirish tizimli yondashuvni talab qiladi. Taklif etilgan mexanizmlar maskanlarni samarali huquq-tartibot markaziga aylantirishda muhim amaliy asos bo'lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasining 2016-yil 16-sentyabrdagi "Ichki ishlar organlari to'g'risida"gi O'RQ-407-son Qonuni;
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 3-yanvarda qabul qilingan "2025-yilda respublika mahallalarida xavfsiz muhitni yaratish va huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish tizimi samaradorligini yanada oshirish bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-1-sonli qarori;
3. O'zbekiston Respublikasi IIVning 2025-yil 15-fevraldagi "Mahalla huquq-tartibot maskanlari faoliyati samaradorligini yanada oshirish to'g'risida"gi 84-sonli buyrug'i;
4. Farrux G'Aniyev, Gulandon Ganiyeva, and Nozima Boymuradova. "Biriktirilgan xududda kriminogen vaziyatni tahlil qilishning asosiy yo'nalishlari" Central Asian Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies, vol. 1, no. 16, 2024, pp. 112-114.
5. Norboyeva Elnura Farxod Qizi, and G'Aniyev Farrux Taxirjanovich. "Mahalla huquq-tartibot maskanida boshqa davlat organlari xodimlari bilan huquqbuzarliklar profilaktikasini muvofiqlashtirish faoliyati ahamiyati va o'ziga xos xususiyatlari" Central Asian Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies, vol. 2, no. 1, 2025, pp. 109-113.
6. Sadullayev, Timur Shavkatovich. "Jamoat xavfsizligini ta'minlashda milliy gvardiya bo'linmalari hamda ichki ishlar organlari o'zaro hamkorligining ayrim jihatlari" Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, vol. 2, no. 2, 2022, pp. 287-298.